

VIZUALNE KOMUNIKACIJE

1. Objasnite standardne nestatističke elemente infografike?
2. Objasnite klasifikaciju znanstveno-istraživačkih radova?
3. Obrazložite semiotičke aspekte vizualne komunikacije?
4. Navedite literaturu prema kojoj ste pripremali ispitno gradivo (autor, naziv djela i nakladnik)?

Pismeni ispit traje 40 minuta.

1. STANDARDNI NESTATISTIČKI ELEMENTI INFOGRAFIKE

FAKTOIDI - sadrže seriju izjava koje sumiraju ključne elemente poruke (sadržaja priče). Prema Timu Harroweru postoji 6 različitih tipova faktoida: 1 sažetak poruke (priče), 2. sažetak događaja, 3. pozadina događaja, 4. kronologija događaja, 5. mjesto događaja, 6. djelovanje događaja.

TABLICE - prikazuju brojeve ili riječi poredane u nizu ili koloni s dovoljno bijelog prostora radi preglednosti.

MAPE PODATAKA -jednim pogledom omogućuju razumijevanje sadržaja

DIJAGRAMI - najizrazitije (gotovo umjetnički) prikazuju infografiku, na kojoj se otkrivaju detalji rada strojeva ili nekog procesa.

RAZNOLIKI FORMATI - uključuju fotoetiketiranje, stripove, identifikaciju silueta, crteže iz sudnice, rasporede, kalendare, ikone, logotipove, redove letenja, oznake vremena i ilustracije.

NATPISI i STRIPOVI - natpisi se nalaze desno od fotografija.

SILUETE - tehnika crtanja grupe ljudi (silueta) kojom se identificira svaka osoba.

CRTEŽI IZ SUDNICE - prikazuju se sudionici suđenja zbog znatiželje čitatelja i gledatelja i njihove sklonosti senzacionalizmu

TELEVIZIJSKI RASPOREDI - to je dizajniranje tabela TV programa

KALENDARI - prikazuju se poslovni sastanci i dr. vrste događaja.

LOGOTIPOVI -prikazuju se vizualni simboli tvrtke ili proizvođača. To je veoma važno za poslovne partnere ili potrošače.

REDOVI PRIJEVOZA - koristi se sustav posebnih simbola koji mora biti razumljivo objašnjen korisniku.

VREMENSKE LINIJE - prikazuju značajne događaje duž vodoravne ili okomite crte na kojoj su označeni datumi.

ILUSTRACIJE - privlače pozornost i sili primatelja poruke da je pročitana. Infografike su se razvile od jednostavnih mapa i linijskih karata do kompleksnih kombinacija vizualnih i tekstovnih elemenata.

2. KLASIFIKACIJA ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKIH RADOVA

Klasifikacija je razvrstavanje predmeta po vrstama na osnovi zajedničkih karakteristika koje pripadaju predmetima iste vrste, a razlikuju se od predmeta drugih vrsta. Razvrstavanje po vrstama se radi tako da svaka vrsta u stvorenom sustavu ima čvrsto određeno mjesto u odnosu na drugu vrstu. Klasifikacija znanstveno-istraživačkih radova ima važan značaj za formiranje strategije razvoja znanosti, rješavanje pitanja vezanih uz ocjenu razvoja znanstvenih smjerova, određivanje dijela temeljnih i drugih istraživanja u rješavanju zadaća. Klasifikacija istraživanja je nužan preduvjet i pri određivanju troškova potrebnih za razvoj znanosti na svim razinama. U osnovi klasifikacije znanstveno-istraživačkih radova nalaze se načela njihove podjele na različite vrste prema sadržaju i ciljevima, funkcionalnim karakteristikama, te podjela rezultata znanstveno-istraživačkih radova prema njihovom praktično - znanstvenom značaju. Prema načelu postupno svrhovitog zaokruživanja znanstvenih rezultata, možemo izdvojiti slijedeće klase znanstveno-istraživačkih radova: temeljna (teoretska) istraživanja, primjenjena istraživanja i znanstveno - tehničke razrade. U prvom stadiju ciklusa razrađuju se teoretske osnove potrebne za realizaciju znanstveno - tehničkih ideja. Rezultat ovog stadija je koncepcija i njen opis. U drugom stadiju provodi se rješavanje zadaća, preciziranje i dovođenje teoretskih postavaka do takvih metoda proračuna ili modeliranja koje bi omogućile provođenje i izvršenje konkretnih znanstveno - tehničkih zamisli. U zadnjoj etapi provode se znanstveno - tehničke razrade uz sagledavanje konkretnih zahtjeva prakse tj. objekta ili grane gdje se primjenjuje konačni rezultat znanstveno-istraživačkog rada. Sve nabrojene etape u radu su međusobno i logički povezane.

3. SEMIOTIČKI ASPEKTI VIZUALNE KOMUNIKACIJE

Semiotika je znanost o znakovima, o tome kako oni djeluju i o načinu na koji se njima služimo. Semiologija je drugi naziv za istu znanost. Semiotika je vrlo mlada znanost. Potrebu za postojanjem te znanosti istaknuo je švicarski lingvist Saussure (1974.) uz čije se djelo vezuje i pojam semiologije, te američki filozof Pierce (1931-1958) koji je skovao termin semiotika. Dva su osnovna dijela semiotike: odnos znaka i njegova značenja, te način na koji su znakovi razvrstani u kodove. Znak čine označitelj i označeno. Označitelj je fizički predmet, primjerice zvuk, slika ili riječ. Označeno je mentalni koncept (koji ne mora nužno biti u odnosu s označiteljem). Znak je asocijativna cjelina koja povezuje to dvoje. Takvo analitičko odvajanje je samo prigodne naravi. Nema označitelja odvojenog od označenog i nijedan ne postoji izvan tvorbe koju nazivamo znakom. Sva su tri čimbenika te složene tvorbe određena našom kulturom i u određenom smislu su čovjekovo djelo. Razlikujemo ikoničke, motivirane znakove i proizvoljne ili nemotivirane znakove. Kod ikoničkog slikovnog znaka postoji prirodan odnos između označitelja i označenog. Označeno je određeno našom kulturom, a ne nekom izvanjskom prirodnom stvarnošću. U ikoničkom

znaku označeno snažno utječe ili čak prisiljava označitelja na određeni oblik, a ta se prisila naziva motivacijom. Oblik označitelja može se odrediti ili označenim ili običajem. Kod visoko motiviranih znakova, označeno je određujućeg utjecaja, a kod znakova sa niskom motivacijom običaj određuje oblik označitelja. Kod proizvoljnih znakova odnos označitelja naspram označenog temelji se isključivo na običaju (konvenciji), na temelju dogovora, među onima koji se njime služe, da će znak značiti upravo to. Riječi su najrašireniji proizvoljni znakovi: ne postoji nužan odnos između riječi i njezina značenja.

4. Literatura:

J. Fiske and J. Hartley: "Čitanje televizije", Barbat i Prova, Zagreb 1992.

J. Plenković i M. Plenković: "Društvo, znanost i tehnologija", Sveučilište u Rijeci, Građevinski fakultet, Rijeka, 1998.